

E L Džejms

PEDESET
NIJANSI
SIVA

Preveli
Duško Novaković i Eli Gilić

■ Laguna ■

Naslov originala

E L James

FIFTY SHADES OF GREY

Copyright © 2011, Fifty Shades Ltd.

The author published an earlier serialized version of this story online with different characters as *Master of the Universe* under the pseudonym Snowqueen's Icedragon.

Translation Copyright © 2014 za crnogorsko izdanje,
LAGUNA

Svi likovi i događaji prikazani u ovoj knjizi izmišljeni su i svaka sličnost sa stvarnim ljudima, živim ili mrtvim, ili događajima sasvim je slučajna.

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom svijeta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Nilu,
gospodaru mog svijeta*

Prvo poglavlje

Iznervirano se mrštim svom odrazu u ogledalu. Prokleta kosa – prosto me ne sluša. Prokleta i Ketrin Kavana što se razboljela i natjerala me na ove muke. Umjesto da učim za završne ispite, koji su sljedeće nedjelje – pokušavam da pokorim kosu. *Ne smijem da spavam s mokrom kosom. Ne smijem da spavam s mokrom kosom.* Pošto sam nekoliko puta ponovila tu mantru, još jednom sam pokušala da je zauzdam četkom. Razdraženo sam prevrnula očima, zagledala se u blijeđu smeđokosu djevojku koja mi uzvrća pogled plavim očima prevelikim u odnosu na lice, i odustala. Mogu jedino da vežem nepokornu kosu u konjski rep i da se nadam da ću izgledati polupristojno.

Kejt mi je cimerka i baš danas je pala u postelju zbog gripa. Zbog toga ne može da ode na zakazan razgovor s nekim, meni potpuno nepoznatim, industrijalcem-tajkunom koga treba da intervjuiše za studentske novine, pa sam ponudila da odem umjesto nje. Moram da zapnem za završne ispite, da završim jedan esej i trebalo bi da radim popodne, ali ne – danas ću se voziti dvjesta šezdeset kilometara do centra Sijetla kako bih upoznala tajanstvenog generalnog direktora *Grej enterprajzis*

holdings. Budući da je izuzetan preduzetnik i veliki donator našeg univerziteta, njegovo vrijeme je veoma dragocjeno – mnogo dragocjenije od mog – ali pristao je da razgovara s Kejt. Rekla mi je da je to ogroman uspjeh. Neka su proklete njene vannastavne aktivnosti.

Kejt je sklupčana na kauču u dnevnoj sobi.

„Ana, žao mi je. Trebalo mi je devet mjeseci da ga privolim na intervju. Prošlo bi još šest mjeseci dok zakaže novi termin, a dotle ćemo obje diplomirati. Ne smijem to da propustim kao urednica. Molim te, preklinje Kejt promuklo zbog odranog grla. Kako to uspijeva? Čak i bolesna, izgleda vragolasto privlačno i lijepo, uredne zlatnoplave kose i blistavih zelenih očiju, iako su sad krvave i vlažne. Potisnula sam nalet nezvanog saosjećanja.

„Naravno da ću otići, Kejt. Trebalo bi da se vratiš u krevet. Hoćeš li aspirin ili tilenol?“

„Aspirin, molim te. Uzmi pitanja i moj digitalni diktafon. Samo pritisni snimanje. Bilježi što govori, a ja ću sve prepisati.“

„Ne znam ništa o njemu“, promrmljala sam i bezuspješno pokušala da potisnem bojazan.

„Snaći ćeš se s pitanjima. Idi. Duga je vožnja. Ne smiješ da zakasniš.“

„Važi, krećem. Vrati se u krevet. Napravila sam ti supu pa je podgrij kasnije.“ Pogledala sam je s naklonošću. *Samo bih zbog tebe uradila ovako nešto, Kejt.*

„Hoću. Srećno. I hvala, Ana – spasila si mi život, kao i uvijek.“

Uzela sam ranac, zajedljivo joj se osmjehnula pa izašla i krenula prema kolima. Nevjerovatno mi je da me je Kejt nagovorila na ovo. Ali ona može da nagovori bilo koga na bilo što. Biće izuzetna novinarka. Jasno se izražava, jaka je, uvjerljiva, umije da obrazloži, lijepa je – i moja najdraža drugarica.

NIJE BILO GUŽVE na putevima kad sam krenula iz Van-kuvera, u Vašingtonu, prema auto-putu broj pet. Još je rano i ne moram da budem u Sijetlu prije dva. Srećom, Kejt mi je pozajmila svoj sportski mercedes CLK. Nijesam sigurna da bih stigla na vrijeme Vandom, mojom bubom. Ali vožnja mečkom je uživanje. Nagazila sam gas i gutam kilometre.

Odredište mi je štab ogromne korporacije gospodina Greja. To je velika poslovna zgrada od dvadeset spratova, sva u zao-bljenom staklu i čeliku, arhitektonski san o praktičnosti. Na čeliku nad staklenim ulaznim vratima neupadljivo piše KUĆA GREJ. Stigla sam u petnaest do dva i laknulo mi je što nijesam zakasnila dok sam prolazila ogromnim – i, iskreno govoreći, zastrašujućim – predvorjem od stakla, čelika i bijelog pješčara.

Veoma privlačna, njegovana, mlada plavuša za radnim stolom od pješčara srdačno mi se osmjehnula. Nosi najelegant-niji sivi blejzer i bijelu bluzu koje sam ikad vidjela. Izgleda besprijekorno.

„Došla sam na razgovor s gospodinom Grejom. Anastazija Stil umjesto Ketrin Kavane.“

„Samo trenutak, gospođice Stil.“ Izvila je obrvu dok sam smeteno stajala pred njom. Poželjela sam da sam pozajmila zvanični blejzer od Kejt umjesto što nosim tamnoplavu jaknu. Potrudila sam se i obukla svoju jedinu suknju, praktične smeđe čizme do koljena i plavi džemper. To je elegantno – za mene. Zadjenula sam pobjegli pramen iza uva, praveći se da se nijesam ušeptrljala pred njom.

„Očekuju gospođicu Kavanu. Molim vas, potpišite se ovdje, gospođice Stil. Idite posljednjim liftom s desne strane do dvade-setog sprata.“ Toplo mi se osmjehnula, nesumnjivo razgaljena, dok sam se potpisivala.

Dala mi je propusnicu na kojoj upadljivo piše „posjeti-lac“. Nehotice sam se podsmjehnula. Svakako je očigledno da sam posjetilac. Nimalo se ne uklapam. *Ništa se ne mijenja.*

Uzdahnula sam u sebi. Zahvalila sam joj pa pošla prema liftovima. Dva radnika obezbjeđenja u crnim odijelima skrojenim po mjeri izgledaju mnogo elegantnije od mene.

Lift me je smrtonosnom brzinom odnio do dvadesetog sprata. Vrata su se otvorila i obrela sam se u još jednom velikom predvorju – ponovo staklo, čelik i bijeli pješčar. Ugledala sam još jedan radni sto od pješčara i još jednu mladu plavušu. Ova je besprijekorno odjevena u crno i bijelo. Ustala je da me dočeka.

„Gospođice Stil, možete li tamo da sačekate, molim vas?“ Pokazala je na bijele kožne naslonjače.

Iza naslonjača je prostrana sala za sastanke sa staklenim zidovima. U njoj se nalazi veliki sto od tamnog drveta okružen s bar dvadeset odgovarajućih stolica. A iza stola se kroz panoramski prozor vide neboderi i grad sve do Zaliva. Načas sam se ukočila pred zadivljujućim pogledom. *Au.*

Sjela sam, izvadila pitanja iz ranca i preletjela ih pogledom, proklinjući Kejt što mi nije ispričala Grejovu kratku biografiju. Ne znam ništa o čovjeku koga ću upravo intervjuisati. Može da ima devedeset, ali i trideset godina. Zbog te nepoznanice sam se ozlovoljila, pa unervozila i čak ušeprtljala. Nikad nijesam voljela razgovore jedan na jedan, već anonimnost grupnih diskusija gdje mogu neupadljivo da sjedim u zadnjem dijelu prostorije. Da budem iskrena, najviše volim kad sam sama i čitam klasične engleske književnosti, sklopčana na stolici u fakultetskoj biblioteci. A ne da se nervozno vrpoltim u ogromnoj građevini od stakla i kamena.

Prekorila sam se. *Smiri se, Stilova.* Sudeći po zgradi, previše kliničkoj i modernoj, Grej vjerovatno ima četrdesetak godina: u formi je, preplanuo i svijetle kose kako bi se uklopio s osobljem.

Još jedna elegantna, besprijekorno odjevena plavuša izašla je na velika vrata zdesna. Otkud toliko savršenih plavuša? Kao da sam u Stepfordu. Duboko sam udahnula i ustala.

„Gospođice Stil?“, upita najnovija plavuša.

„Da“, zagraktala sam pa se nakašljala. „Da.“ Eto, to zvuči samouvjerenije.

„Gospodin Grej će vas primiti za nekoliko trenutaka. Mogu li da uzmem vašu jaknu?“

„O, hvala.“ Trapavo sam skinula jaknu.

„Jeste li dobili neko osvježenje?“

„Ovaj... nijesam.“ Jao ne, da nije plavuša broj jedan u nevolji? Plavuša broj dva se namršti i odmjeri mladu ženu za stolom.

„Hoćete li čaj, kafu, vodu?“, pitala je kad se ponovo okrenula prema meni, „Čašu vode. Hvala“, promrmljala sam.

„Olivija, molim te donesi gospođici Stil čašu vode.“ Glas joj je strog. Olivija skoči i požuri prema vratima s druge strane predvorja.

„Izvinjavam se, gospođice Stil. Olivija je na probnom radu. Sjedite, molim vas. Gospodin Grej će biti slobodan za pet minuta.“

Olivija se vratila s čašom ledene vode.

„Izvolite, gospođice Stil.“

„Hvala.“

Plavuša broj dva odmaršira do velikog radnog stola. Potpetice joj zveckaju i odzvanjaju na podu od pješčara. Sjela je i obje su nastavile da rade.

Možda gospodin Grej zapošljava isključivo plavuše. Dokono sam se zapitala je li to zakonito. Utom se vrata kancelarije otvoriše. Izašao je visok, elegantno odjeven, privlačan Afroamerikanac s kratkim dredovima. Svakako se nijesam prikladno obukla.

Okrenuo se i dobio kroz vrata. „Golf ove nedjelje, Greje?“

Nijesam čula odgovor. Okrenuo se, ugledao me i osmjehnuo se. Uglovi tamnih očiju mu se nabraše. Olivija skoči da pozove lift. Izgleda da joj skakanje sa stolice odlično polazi za rukom. Nervoznija je od mene!

„Doviđenja, dame“, rekao je prije nego što je ušao u lift.

„Gospodin Grej će vas sad primiti, gospođice Stil. Samo izvolite“, reče plavuša broj dva. Prilično nesigurno sam ustala i pokušala da se smirim. Podigla sam ranac, spustila čašu s vodom i pošla prema odškrinutim vratima.

„Ne morate da kucate, samo uđite.“ Srdačno se osmjehnula.

Gurnula sam vrata i zateturala se. Spotakla sam se na sopstvena stopala i naglavačke uletjela u kancelariju.

Prokletstvo na kvadrat – ja i moje dvije lijeve noge! Nalazim se na rukama i koljenima u do vratku kancelarije gospodina Greja. Neko mi nježno pomaže da ustanem. Strahovito se stidim, prokleta bila moja trapavost. Moram da skupim hrabrost da podignem pogled. Bog te – tako je mlad.

„Gospođice Kavana.“ Pružio mi je ruku s dugim prstima. „Ja sam Kristijan Grej. Jeste li dobro? Hoćete li da sjednete?“

Tako mlad – i privlačan, veoma privlačan. Visok, odijeven u lijepo sivo odijelo i bijelu košulju s crnom kravatom. Kosa boje tamnog bakra mu je razbarušena, a svjetlosive oči me prodorno posmatraju. Treba mi trenutak da povratim moć govora.

„Ovaj. U stvari...“, promrmljala sam. Neka sam prokleta ako ovaj tip ima više od trideset godina. Omamljeno sam prihvatila njegovu ruku. Čim su nam se prsti dotakli, čudan, snažan trzaj prostruja mi tijelom. Naglo sam povukla ruku, postidjena. Mora da je statički elektricitet. Brzo sam zatreptala, u ritmu s mojim tutnjećim srcem.

„Gospođica Kavana se razboljela pa sam došla umjesto nje. Nadam se da vam ne smeta, gospodine Greje.“

„A vi ste?“ Glas mu je srdačan, možda i razveseljen, ali teško je reći zbog njegovog ravnodušnog izraza. Izgleda blago zainteresovano, ali iznad svega učtivo.

„Anastazija Stil. Studiram englesku književnost s Kejt... ovaj... Ketrin... ovaj... gospođicom Kavanom na Vašingtonskom državnom univerzitetu u Vankuveru.“

„Shvatam“, odgovorio je. Čini mi se da vidim nagovještaj osmijeha, ali nijesam sigurna.

„Hoćete li da sjednete?“ Pokazao je na bijeli kožni kauč u obliku slova L.

Kancelarija je prevelika za samo jednog čovjeka. Ispred panoramskog prozora je moderni radni sto od tamnog drveta za kojim bi šestoro moglo udobno da radi. Slaže se sa stočićem pored kauča. Sve ostalo je bijelo – tavanica, podovi i zidovi, osim zida pored vrata na kome je mozaik od trideset šest malih slika poređanih u kvadrat. Izvanredne su – niz svakodnevnih, zaboravljenih predmeta naslikanih toliko detaljno da izgledaju kao fotografije. Poređane zajedno, oduzimaju dah.

„Ovdašnji slikar. Trauton“, rekao je Grej kad je vidio kud gledam.

„Divne su. Uzdigao je obično u izuzetno“, promrmljala sam, rasijana koliko zbog njega toliko i zbog slika. Nakrivio je glavu i pažljivo me osmotrio.

„Potpuno se slažem, gospođice Stil“, odgovorio je blagim glasom. Pocrvenjela sam, mada ne znam zašto.

Ako se izuzmu slike, ostatak kancelarije je hladan, čist, sterilan. Pitam se da li odražava ličnost Adonisa koji je graciozno sjeo u bijelu kožnu naslonjaču naspram mene. Odmahnula sam glavom, uznemirena tokom svojih misli, pa izvukla Kejtina pitanja iz ranca. Zatim sam izvadila njen diktafon i sva se ušepRTLjerala, ispustivši ga dvaput na stočić pred sobom. Gospodin Grej nije rekao ništa dok je čekao – nadam se – strpljivo, a ja postajala sve posramljenija i smetenija. Kad sam skupila hrabrost da podignem glavu, vidjela sam da me posmatra. Opušteno je spustio jednu ruku na krilo, a drugom je obujmio bradu i prelazi dugim kažiprstom po usnama. Mislim da pokušava da suzbije osmijeh.

„Iz... izvinite“, promucala sam. „Nijesam navikla na ovo.“

„Samo polako, gospođice Stil“, odvratio je.

„Je l' vam neće smetati da snimam vaše odgovore?“

„To me pitate pošto ste se toliko namučili da postavite diktafon?“

Pocrvenjela sam. Zadirkuje me? Nadam se. Zatreptala sam, ne znajući što da kažem. Mislim da se sažalio na mene pošto je popustio. „Ne, ne smeta mi.“

„Je l' vam Kejt, hoću reći, gospođica Kavana, rekla za što je intervju?“

„Da, trebalo bi da bude objavljen u diplomskom broju studentskih novina zato što ću dodjeljivati diplome na ovogodišnjoj ceremoniji.“

Oh! To je novost. Načas sam se zaokupila time što će mi neko ko nije mnogo stariji od mene – dobro, možda šest-sedam godina i, dobro, veoma uspješan, ali ipak – uručiti diplomu. Namrštila sam se i potisnula misli što su bludjele kako bih se usredsrijedila na trenutni zadatak.

„Dobro.“ Nervozno sam progutala knedlu. „Imam nekoliko pitanja, gospodine Greje.“ Zadjenula sam zalutali pramen iza uva.

„I mislio sam da ćete imati“, odgovorio je mrtav ozbiljan. On mi se smije. Obrazi su mi planuli kad sam to shvatila. Ispravila sam se i zabacila ramena ne bih li izgledala višlja i opasno. Uključila sam snimanje na diktafonu i pokušala da djelujem profesionalno.

„Stvorili ste veliko carstvo iako ste veoma mladi. Čemu dugujete svoj uspjeh?“ Pogledala sam ga. Osmijeh mu je skriven, ali djeluje maglovito razočarano.

„U poslu se sve vrti oko ljudi, a ja veoma dobro procjenjujem ljude, gospođice Stil. Znam kako razmišljaju, što ih podstiče da napreduju a što ne, što ih nadahnjuje i kako da ih motivišem. Zapošljam izuzetne ljude i dobro ih nagrađujem.“ Zastao je i prikovao me sivim očima. „Vjerujem da čovjek može uspjeti u bilo kom poslu samo ako zagospodari njim, ako ga poznaje do najsitnijih pojedinosti. Mnogo se trudim da to postignem.“

Odlučujem na osnovu logike i činjenica. Moj urođeni nagon mi pomaže da otkrivam i razvijam dobre ideje i dobre ljude. U suštini se sve uvijek svodi na dobre ljude.“

„Možda ste samo imali sreće.“ Ta izjava nije na Kejtinom spisku – ali on je tako nadmen. Oči mu načas iznenađeno planuše.

„Ne oslanjam se na sreću niti na prilike, gospođice Stil. Čini mi se da imam više sreće ako marljivije radim. Zaista se sve svodi na to da imate prave ljude u svom timu i da pravilno usmjeravate njihovu energiju. Mislim da je Harvi Fajerstoun rekao: 'Najviši poziv vođstva je unapređenje ljudi.'“

„Zvučite kao da ste opsjednuti kontrolom“, izletelo mi je prije nego što sam shvatila što radim.

„O, primjenjujem kontrolu u svemu, gospođice Stil“, odgovorio je sasvim ozbiljno iako se osmjehuje. Nepokolebljivo i bezizražajno mi uzvraća pogled. Srce mi je brže zakucalo i ponovo sam pocrvenjela.

Zašto me toliko zbunjuje? Možda zato što izgleda nevjerovatno dobro? Zato što mu oči plamte kad me gleda? Zato što prelazi kažiprstom po donjoj usni? Voljela bih kad bi prestao to da radi.

„Uostalom, neophodna je velika snaga kako biste povjerovali da ste rođeni da vladate stvarima“, nastavio je blagim glasom.

„Mislite li da imate veliku snagu?“ *Zaluđen je kontrolom.*

„Zapošljam preko četrdeset hiljada ljudi, gospođice Stil. To mi daje izvjesnu odgovornost – moć, ako hoćete. Kad bih zaključio da me više ne zanimaju telekomunikacije i prodao kompaniju, mjesec dana kasnije bi se dvadeset hiljada ljudi grčilo da isplati hipoteku.“

Zinula sam. Zapanjila me je takva neskromnost.

„Zar ne odgovarate upravnom odboru?“ pitam zgađeno.

„Ja posjedujem svoju kompaniju. Ne odgovaram upravnom odboru.“ Podigao je obrvu. Naravno, to bih znala da sam malo istraživala. Ali tako je nadmen. Promijenila sam pristup.

„Imate li interesovanja koja nijesu vezana za posao?“

„Imam brojna zanimanja, gospođice Stil.“ Nagovještaj osmijeha izvi mu usne. „Veoma raznovrsna.“ Iz nekog nepoznatog razloga, njegov nepokolebljivi pogled me zbunjuje i grije. Oči mu plamte od neke nestašne misli.

„Ali kako kulirate pošto toliko radite?“

„Kuliram?“ Osmjehnuo se, otkrivši savršene bijele zube. Zastao mi je dah. Stvarno je prelijep. Niko ne bi trebalo da bude toliko lijep.

„Pa, 'kuliram', kako vi kažete, tako što jedrim, letim, upuštam se u razne fizičke aktivnosti.“ Pomjerio se u naslonjači. „Ja sam veoma bogat čovjek, gospođice Stil, te imam skupe i uzbudljive hobije.“

Brzo sam pogledala Kejtina pitanja kako bih skrenula s teme.

„Ulažete u proizvodnju. Zbog čega?“ Zašto mi je toliko neprijatno u njegovom društvu?

„Volim da gradim. Volim da znam kako stvari funkcionišu, kako se sastavljaju i rastavljaju. I volim brodove. Što da vam kažem?“

„Zvuči kao da vas vodi srce umjesto logike i činjenica.“

Izvio je usne i odobravajući me pogledao.

„Moguće je. Mada neki govore da nemam srce.“

„Zašto to govore?“

„Zato što me dobro poznaju.“ Usne mu se izviše u zajedljiv osmijeh.

„Da li vas prijatelji smatraju nekim koga je lako upoznati?“ Žažalila sam čim sam postavila to pitanje. Ono nije na Kejtinom spisku.

„Privatnost mi mnogo znači, gospođice Stil. Mnogo se trudim da je zaštitim. Rijetko dajem intervju...“

„Zašto ste pristali na ovaj?“

„Zato što sam donator univerziteta i, po svoj prilici, nisam mogao da skinem gospođicu Kavanu s grbače. Nemilice

je dosađivala mom odjeljenju za odnose s javnošću, a divim se takvoj upornosti.“

Znam koliko Kejt ume da bude uporna. Zbog toga i sjedim ovdje, vrpoljeći se od nelagode pod njegovim prodornim pogledom umjesto da spremam ispite.

„Ulažete i u tehnologiju za zemljoradnju? Zašto vas zanima ta privredna grana?“

„Ne možemo jesti novac, gospođice Stil. A na planeti je previše ljudi koji nemaju dovoljno hrane.“

„Zvuči veoma čovjekoljubivo. Je li to vaša strast? Da nahranite siromašne? Uzdržano je slegnuo ramenima.“

„To je dalekosežan posao“, promrmlja. Mislim da je neiskren. Nema smisla – da nahrani siromašne? U tome ne vidim novčanu korist, već samo ideal. Pogledala sam sljedeće pitanje, zbunjena njegovim stavom.

„Imate li filozofiju? I, ako imate, kako ona glasi?“

„Nemam filozofiju kao takvu. Možda misao vodilju, Karne-gijevu: 'Čovjek koji ovlada svojim umom može ovladati i svim ostalim na što ima pravo'. Veoma sam individualan, motivisan. Volim kontrolu – nad sobom i onima oko sebe.“

„Dakle, želite da posjedujete stvari?“ *Jesi opsjednut kontrolom.*

„Želim da zaslužim da ih posjedujem. Ali da, u suštini želim.“

„Zvučite kao oličenje potrošača.“

„I jesam.“ Osmjehnuo se, ali oči su mu ostale ozbiljne. Njegova izjava se ne podudara sa željom da nahrani gladne pa sam se nehotice zapitala pričamo li zapravo o nečemu drugom, ali ne znam o čemu. Progutala sam knedlu. Postalo je toplije. Ili mi se samo čini. Samo želim da završim ovaj razgovor. Kejt svakako ima dovoljno materijala. Pogledala sam sljedeće pitanje.

„Usvojeni ste. Koliko mislite da je to uticalo na vas?“ O, ovo je lično. Zagledala sam se u njega i ponadala da se nije uvrijedio. Nabrao je čelo.

„To ne mogu znati.“

Zaintrigirao me je. „S koliko godina ste usvojeni?“

„To je opštepoznat podatak, gospođice Stil.“ Glas mu je strog. *Sranje*. Da, naravno – saznala bih nešto o njemu da sam znala da ću ga intervjuisati. Smušena, brzo sam prešla na sljedeće pitanje.

„Morali ste da žrtvujete porodicu zbog posla.“

„To nije pitanje“, odbrusio je.

„Izvinite.“ Uzvrpoljila sam se, pored njega se osjećam kao zabludjelo dijete. Pokušavam ponovo. „Jeste li morali da žrtvujete porodicu zbog posla?“

„Imam porodicu – brata, sestru i dvoje divnih roditelja. Proširenje porodice me ne zanima.“

„Jeste li homoseksualac, gospodine Grej?“

Oštro je udahnuo, a ja sam se preplašeno zgrčila. *Sranje*. Zašto nijesam razmislila prije nego što sam samo pročitala? Kako da mu kažem da samo čitam pitanja? Prokleta Kejt i njena znatiželja.

„Ne, Anastazija, nijesam.“ Podigao je obrve. Oči mu hladno blistaju. Ne izgleda zadovoljno.

„Izvinjavam se. To, ovaj... piše ovdje.“ Prvi put me je oslovio po imenu. Srce mi je ubrzalo, a obrazi se ponovo zažarili. Nervozno sam gurnula pramen iza uva.

Nakrivio je glavu.

„To nijesu vaša pitanja?“

Sva krv mi se povukla iz glave.

„Ovaj... nijesu. Sastavila ih je Kejt – gospođica Kavana.“

„Radite li za studentske novine?“ *Jao ne*. Nemam nikakve veze sa studentskim novinama. To je njena vannastavna aktivnost, ne moja. Lice mi bukti.

„Ne. Ona mi je cimerka.“

Trljao je bradu dok je razmišljao. Ne progovara dok me odobravajući posmatra sivim očima.

„Jeste li se dobrovoljno javili za ovaj intervju?“, pitao je tiho.

Stani malo, ko bi koga trebalo da intervjuiše? Očima je prikovao moje, natjeravši me da kažem istinu.

„Zamolila me je zato što je bolesna.“ Glas mi je slabašan i pun izvinjenja.

„To objašnjava mnogo toga.“

Čulo se kucanje, a onda je ušla plavuša broj dva.

„Gospodine Greje, izvinite što vas prekidam, ali vaš sljedeći sastanak je za dva minuta.“

„Nijesam završio, Andrea. Molim te, otkaži sljedeći sastanak.“

Andrea oklijeva, buljeći u njega. Izgleda izgubljeno. Polako se okrenuo prema njoj i podigao obrve. Pocrvenjela je. *Dobro je. Nijesam jedina.*

„Vrlo dobro, gospodine Greje“, promrmljala je i izašla. Namrštio se i ponovo mi se posvetio.

„Gdje smo stali, gospođice Stil?“

O, vratili smo se na gospođicu Stil.

„Molim vas, nemojte da vas zadržavam.“

„Želim da saznam nešto o vama. Mislim da je to pošteno.“ Oči mu svijetle od radoznalosti. *Sranje. Što hoće?* Spustio je laktove na rukonaslone i prstima napravio piramidu ispred usta. Usta su mu veoma... skreću mi pažnju. Progutala sam knedlu.

„Nema mnogo toga da se zna.“

„Što namjeravate da radite kad diplomirate?“

Slegla sam ramenima, zbunjena njegovim zanimanjem. *Da se preselim u Sijetl s Kejt, nađem posao.* Nijesam mnogo razmišljala o tome što ću raditi pošto diplomiram.

„Nemam nikakve planove, gospodine Greje. Prvo moram da položim završne ispite.“ I trebalo bi sad da učim umjesto da sjedim u ovoj razmetljivoj, sterilnoj kancelariji nalik palati i da se osjećam neprijatno pod tvojim prodornim pogledom.

„Imamo odličan program za praktikante“, rekao je tiho. Iznenadeno sam izvila obrve. Je l' mi nudi posao?

„O, imaću to u vidu“, promrljala sam zbunjeno. „Mada ne vjerujem da bih se ovdje uklopila.“ Jao ne, ponovo razmišljam naglas.

„Zašto to kažete?“ Nakrivio je glavu, zainteresovan, s nago-vještajem smiješka na usnama.

„Očigledno je, zar ne?“ *Ja sam nekoordinisana, neuredna i nijesam plavuša.*

„Meni nije.“ Pogled mu je prodoran, sva šaljivost je iščezla i odjednom su mi se zgrčili trbušnjaci. Odvratila sam pogled od njegovog ispitivačkog i zagledala se u svoje isprepletene prste. *Što se dešava?* Moram da idem – odmah. Nagla sam se da uzmem diktafon.

„Hoćete li da vas provedem po zgradi?“

„Sigurna sam da imate mnogo posla, gospodine Greje, a čeka me duga vožnja.“

„Vozite natrag do Vankuvera?“ Zvuči iznenađeno, čak zabrinuto. Pogledao je kroz prozor. Počela je kiša. „Pa, bolje bi bilo da obazrivo vozite.“ Glas mu je strog, naredbodavan. Što ga briga? „Imate li sve što vam je potrebno?“

„Da, gospodine“, odgovorila sam i stavila diktafon u ranac. Zamišljeno je zaškiljio.

„Hvala na intervjuu, gospodine Greje.“

„Bilo mi je zadovoljstvo“, odgovorio je, učtiv kao i uvijek.

Ustali smo istovremeno. Pružio mi je ruku.

„Do sljedećeg viđenja, gospođice Stil.“ Zvuči kao izazov ili možda kao počast, nijesam sigurna. Namrštila sam se. Kao da ćemo se ponovo sresti. Ponovo smo se rukovali. Zapanjila sam se što onaj čudni naboj još struji među nama. Mora da su živci.

„Gospodine Greje.“ Klimnula sam glavom. Gipko je prišao vratima i širom ih otvorio.

„Samo da se uvjerim da ćete proći na vrata, gospođice Stil.“ Osmjehnuo se. Očigledno misli na moj nimalo elegantan ulazak u njegovu kancelariju. Pocrvenjela sam.

„Veoma obzirno od vas, gospodine Greje“, odbrusila sam. Osmijeh mu je postao širi. *Drago mi je što sam te razveselila*, buktim u sebi dok izlazim u predvorje. Iznenađila sam se kad je izašao za mnom. Andrea i Olivija podigle su glave, podjednako iznenađene.

„Jeste li imali kaput?“, pitao je.

„Jaknu.“

Olivija je skočila i donijela jaknu, koju joj je Grej uzeo prije nego što je stigla da mi je pruži. Pridržao ju je i ja je, osjećajući se besmisleno smotano, navukoh. Načas mi je položio ruke na ramena. Oštro sam udahnula od tog dodira. Ako je i primijetio moju reakciju, nije to ničim pokazao. Dugim kažiprstom je pozvao lift i stajali smo jedno pored drugog dok smo čekali – ja sva smušena, on hladno pribran. Vrata su se otvorila i brzo sam ušla, očajnički želeći da pobjegnem. *Stvarno moram da odem odavde*. Kad sam se okrenula prema njemu, vidjela sam da me posmatra, naslonivši se na dovrtak pored lifta s jednom rukom na zidu. Stvarno mnogo, mnogo dobro izgleda. Uznemirujuće je.

„Anastazija“, pozdravio me je.

„Kristijane“, odgovorila sam. Srećom, vrata su se zatvorila.

Drugo poglavlje

Srce mi mahnito udara. Lift je stigao u prizemlje i izjurila sam čim su se vrata otvorila. Spotakla sam se, ali srećom nijesam se opružila na besprijekornom podu od pješčara. Požurila sam kroz široka staklena vrata i odjednom se našla na okrepljujućem, pročišćujućem, vlažnom vazduhu. Podigla sam lice prema hladnoj, osvježavajućoj kiši. Zažmurila sam i duboko, okrepljujuće udahnula, pokušavajući da povratim ono malo pribranosti što mi je ostalo.

Nijedan muškarac nije uticao na mene kao Kristijan Grej, a ne mogu da shvatim zašto. Zbog njegovog izgleda? Učtivosti? Bogatstva? Moći? Ne razumijem svoju nerazumnu reakciju. Duboko sam udahnula od olakšanja. Što mi je bilo, zaboga? Naslonila sam se na čelični stub zgrade i junački pokušala da se smirim i priberem misli. Odmahnula sam glavom. Što je *to* bilo? Pošla sam prema kolima čim su mi se srce i disanje ustalili.

POŠTO SAM OSTAVILA obode grada za sobom, osjetila sam se budalasto i postićeno dok sam u glavi premotavala razgovor. Svakako previše burno reagujem na nešto što sam

umislila. Dobro, on jeste veoma privlačan, samouvjeren, sa zapovjednim stavom, dobro se osjeća u svojoj koži – ali je, s druge strane, nadmeni hladni autokrata, koliko god mu maniri bili besprijekorni. Pa, bar je takav na površini. Nehotice sam se stresla. Jeste da je nadmen, ali ima i pravo da bude – veoma mlad je mnogo postigao. Nerviraju ga glupi ljudi, ali zašto ga ne bi nervirali? Ponovo sam se ozlovoljila što mi Kejt nije ispričala nešto o njemu.

Misli mi i dalje lutaju dok vozim prema auto-putu broj pet. Stvarno ne znam što ga toliko goni na uspjeh. Neki odgovori su mu tajanstveni – kao da imaju skriveno značenje. A Kejtina pitanja – ufi! Usvajanje i homoseksualnost! Stresla sam se. Ne mogu da vjerujem da sam to rekla. *Zemljo, progutaj me!* Grčiću se od sramote kad god pomislim na to pitanje. Prokleta Ketrin Kavana!

Pogledala sam brzinomjer. Vozim obazrivije nego inače. I znam da je to zbog sjećanja na prodorne sive oči i strogi glas koji mi govori da pažljivo vozim. Odmahnula sam glavom i shvatila da se Grej ponaša kao da je dvaput stariji.

Zaboravi, Ana, prekorila sam se. Zaključila sam da je to, sve u svemu, veoma zanimljivo iskustvo, ali da ne treba da mozgam o tome. *Zaboravi na to*. Ne moram nikad više da ga vidim. Ta pomisao me je odmah razvedrila. Uključila sam radio i odvrnula ton. Indi-rok trešti, a ja sam se naslonila i nagazila papučicu gasa. Kad sam izbila na auto-put broj pet, shvatila sam da mogu da vozim koliko brzo hoću.

ŽIVIMO U MALOM naselju s dvospratnim kućama blizu studentskog grada. Imam sreće – Kejtini roditelji su joj kupili stan i zakup mi je sića. To mi je dom već četiri godine. Kad sam se parkirala, shvatila sam da će Kejt tražiti detaljni izvještaj i da je uporna. Pa, bar ima diktafon. Nadam se da neću morati

da joj govorim mnogo više od onoga što je izgovoreno za vrijeme intervjua.

„Ana! Vratila si se.“ Kejt je okružena knjigama u dnevnoj sobi. Očigledno je učila za ispite. I dalje je u ružičastoj frotirskoj pidžami sa slatkim zekama koju čuva za raskide s momcima, razne bolesti i tmurna raspoloženja uopšte. Prišla mi je i snažno me zagrlila.

„Počela sam da brinem. Očekivala sam da ćeš se ranije vratiti.“

„A mislila sam da sam brzo stigla s obzirom na to da je intervju proletio.“ Mahnula sam joj diktafonom.

„Ana, mnogo ti hvala što si ovo uradila. Dužnik sam ti, znam. Kako je bilo? Kakav je?“ Jao, ne – evo počinje, inkvizicija Ketrin Kavane.

Naprežem se da odgovorim. Što da kažem?

„Drago mi je što je gotovo i što ne moram više da ga vidim. Prilično je zastrašujući, znaš.“ Slegnula sam ramenima. „Veoma je usredsrijeđen, čak žestok – i mlad. Veoma mlad.“

Kejt me je nedužno pogledala. Namrštila sam se.

„Ne gledaj me kao nevinašce. Zašto mi nijesi ispričala nešto o njemu? Osjećala sam se kao budala što ne znam osnovne stvari.“

Kejt je pokrila usta rukom. „Au, Ana, izvini – nije mi palo na pamet.“

Frknula sam.

„Uglavnom je ljubazan, zvaničan, pomalo uštogljen – kao da je ostario prije vremena. Ne priča kao neko ko ima dvadeset i nešto. Koliko *uopšte* ima godina?“

„Dvadeset sedam. Jao, Ana, izvini. Trebalo je da ti ispričam osnovno o njemu, ali bila sam izbezumljena. Daj mi diktafon da zabilježim intervju.“

„Izgledaš bolje. Jesi li pojela supu?“, promijenila sam temu nestrpljivo.

„Jesam i bila je izvrsna kao uvijek. Mnogo mi je bolje.“
Zahvalno mi se osmjehnula. Pogledala sam na sat.

„Moram da trčim. I dalje mogu da stignem na smjenu kod Klejtona.“

„Ana, iscrpjećeš se.“

„Biću dobro. Vidimo se kasnije.“

RADIM KOD KLEJTONA otkako sam počela da studiram. To je najveća nezavisna alatnica u okolini Portlanda. Za četiri godine koliko tu radim, naučila sam ponešto o svemu što prodajemo – što je ironično pošto mi sve što ima veze s „uradi sam“ ne polazi za rukom. To ostavljam tati.

DRAGO MI JE što ću stići na smjenu jer ću se usredsrijediti na nešto što nema veze s Kristijanom Grejom. Velika je gužva – počela je ljetnja sezona i mnogi uređuju kuće. Gospođi Klejton je laknulo kad me je vidjela.

„Ana! Mislila sam da danas nećeš stići.“

„Sastanak se završio ranije nego što sam mislila. Mogu da odradim nekoliko sati.“

„Zaista mi je drago što te vidim.“

Poslala me je u magacin da stavim zalihe na police. Uskoro sam se zaokupila zadatkom.

ZATEKLA SAM KETRIN kako sjedi za laptopom sa slušalicama na ušima. Nos joj je i dalje crven, ali zagrizla je priču pa je usredsrijeđena i mahnito kuca. Ja sam potpuno iscijeđena, izmorerena dugom vožnjom, napornim intervjuom i brdom posla kod Klejtona. Klonula sam na kauč i pomislila kako nijesam stigla da napišem esej ni da učim zato što sam bila zaglavljena s... *njim*.

„Dobro si to obavila, Ana. Ne mogu da vjerujem da nijesi prihvatila ponudu da te sprovede okolo. Očigledno je htio da provede još vremena s tobom.“ Brzo me je ispitivački pogledala.

Pocrvenjela sam i srce mi je neobjašnjivo ubrzalo. Svakako to nije bio razlog. Samo je htio da me sprovede kako bi mi pokazao da je gospodar svega što nadgleda. Shvatila sam da grizem usnu i ponadala se da Kejt nije primijetila. Ali ona djeluje kao da je zaokupljena prepisivanjem.

„Shvatam na što si mislila kad si rekla da je zvaničan. Imaš li neke bilješke?“

„Ovaj... ne, nemam.“

„Nema veze. Mogu da napravim dobar članak od ovoga. Šteta što nemamo neke originalne fotografije. Dobro izgleda, a?“

„Čini mi se.“ Trudim se da zvučim nezainteresovano i čini mi se da sam uspjela.

„Ma hajde, Ana – čak ni ti nijesi otporna na njegov izgled.“ Izvila je savršeno oblikovane obrve.

Sranje! Osjećam kako mi obrazi gore pa joj skrećem pažnju laskanjem, što je uvijek dobra obmana.

„Ti bi vjerovatno izvukla mnogo više iz njega.“

„Sumnjam, Ana. Ma hajde – praktično ti je ponudio posao. S obzirom na to da sam ti ovo uvalila u posljednjem trenutku, veoma si se dobro snašla.“ Zamišljeno me je pogledala. Brzo sam se povukla u kuhinju.

„I, što stvarno misliš o njemu?“ Prokletstvo, baš je ljubopitljiva. Zašto se ne mane toga? *Smisli nešto – brzo.*

„Veoma je motivisan, voli da drži sve u svojim rukama, nadmen – uliva strah, ali je i veoma harizmatičan. Mogu da razumijem zašto su opčinjeni njime“, odgovorila sam iskreno u nadi da će je to učutkati.

„Tebe je opčinio muškarac? On mora da je prvi“, otpuh-nula je.

Izvadila sam namirnice za sendvič kako mi ne bi vidjela lice.

„Zašto si htjela da znaš je li homoseksualac? Inače, to je bilo veoma ponižavajuće. Izblamirala sam se, a i on se iznervirao.“
Namrštila sam se.

„Nikad nije uslikan s pratiljom na društvenim događajima.“

„Bilo je ponižavajuće. Cijela priča je bila ponižavajuća. Drago mi je što nikad više neću morati da ga vidim.“

„O, Ana, nemoguće da je bilo tako loše. Rekla bih da zvuči prilično opčinjeno tobom.“

Opčinjen mnome? Kejt je budalasta.

„Hoćeš li sendvič?“

„Hoću, hvala.“

NA MOJE OLAKŠANJE, nijesmo više pričale o Kristijanu Greju te večeri. Poslije večere smo se smjestile za trpezarijskim stolom. Ona piše članak, a ja esej o *Tesi od D'Ubevillovih*. Prokletstvo, ta žena je bila na pogrešnom mjestu u pogrešno vrijeme u pogrešnom vijeku. Kad sam završila, bila je ponoć, a Kejt je odavno legla. Otišla sam u svoju sobu, iscrpljena, ali zadovoljna što sam toliko postigla u ponedjeljak.

Sklopčala sam se u bijelom krevetu s gvozdenim okvirom, obavila se maminim pokrivačem i zaspala u trenu. Sanjala sam o mračnim mjestima, sumornim, hladnim bijelim podovima i sivim očima.

OSTATAK NEDJELJE SAM bila zaokupljena učenjem i poslom kod Klejtona. I Kejt je zauzeta spremanjem ispita i zaključivanjem posljednjeg broja studentskih novina prije nego što ih prepusti novom uredniku. Do srijede joj je bilo mnogo bolje i više nijesam morala da gledam njenu ružičastu pidžamu s previše zečeva. Pozvala sam majku u Džordžiji da je čujem i da mi poželi sreću na završnim ispitima. Raspričala se o svojoj

najnovijoj zanimaciji: pravljenju svijeća – ona se stalno upušta u nove poslovne poduhvate. U suštini, želi nečim da ispuni vrijeme, ali joj sve brzo dosadi. Sljedeće nedjelje će biti nešto novo. Brine me. Nadam se da nije stavila kuću pod hipoteku kako bi sakupila novac za najnoviji posao. A nadam se i da je Bob – njen relativno nov, ali mnogo stariji muž – drži na oku pošto više nijesam tamo. On izgleda mnogo trezvenije od muža broj tri.

„Kako si ti, Ana?“

Načas sam oklijevala, što joj je privuklo punu pažnju.

„Dobro sam.“

„Ana? Jesi li upoznala nekoga?“ *Au... kako je to uspjela?* Uzbuđenje u njenom glasu maltene je opipljivo.

„Ne, mama, nijesam. Ti ćeš prva saznati kad se to desi.“

„Ana, stvarno moraš više da izlaziš, dušo. Brineš me.“

„Mama, dobro sam. Kako je Bob?“ Kao i uvijek, najbolje je skrenuti joj pažnju.

Kasnije te večeri pozvala sam Reja, svog očuha, maminog muža broj dva, čovjeka koga smatram ocem i čije prezime nosim. Razgovor je kratak. U stvari, nije toliko razgovor koliko jednostani slijed roktanja na moje nježno umiljavanje. Rej nije pričalica. Ali još je živ, još gleda fudbal na televiziji (i ide na kuglanje, pecanje i pravi namještaj kad ne gleda utakmice). Rej je vješt stolar i zbog njega znam razliku između sokola i ručne testere. Izgleda da je sve u redu s njim.

U PETAK UVEČE Kejt i ja smo raspravljale što da radimo – hoćemo da predahnemo od učenja, posla i studentskih novina – kad je neko pozvonio. Na do vratku je stajao moj dobar prijatelj Hose s bocom šampanjca.

„Hose! Drago mi je što te vidim!“ Brzo sam ga zagrlila. „Uđi.“

Hose je prva osoba koju sam upoznala kad sam došla da studiram. Izgledao je izgubljeno i usamljeno kao ja. Tog dana

samo se prepoznali kao srodne duše i otad se družimo. Ne samo da imamo isti smisao za humor već smo otkrili da su Rej i Hose stariji bili u istoj vojnoj jedinici. Stoga su se i naši očevi prijateljili.

Hose studira inženjerstvo i prvi je iz svoje porodice koji se upisao na fakultet. Veoma je pametan, ali mu je fotografija prava strast. Ima oko za dobru fotografiju.

„Imam vijesti.“ Široko se osmjehnuo i tamne oči mu zablistaše.

„Nemoj mi reći – neće te izbaciti još jednu nedjelju“, našalila sam se i on mi se šaljivo namrštio.

„Portlandska galerija *Plejs* će sljedećeg mjeseca izložiti moje fotografije.“

„To je sjajno – čestitam!“ Oduševljena, ponovo sam ga zagrlila. I Kejt se osmjehuje od uva do uva.

„Svaka čast, Hose! Staviću to u novine. Najviše volim izmjenne petkom uveče.“ Pretvara se da je ozlojeđena.

„Hajde da proslavimo. Hoću da dođete na otvaranje.“ Napregnuto me je pogledao i pocrvenjela sam. „Obje, naravno“, dodao je i nervozno pogledao Kejt.

Hose i ja smo dobri prijatelji, ali znam da bi on želio nešto više. Sladak je i zabavan, ali prosto nije za mene. Više mi je kao brat koga nemam. Ketrin me često zavatlava da mi nedostaje gen kojim je potreban momak, ali istina je da nijesam srela nikoga... pa, nikoga ko me privlači iako jednim dijelom žudim za onim trenucima klecavih koljena, srca u grlu i leptirića u stomaku.

Ponekad se pitam da li mi nešto fali. Možda provodim previše vremena u društvu književnih romantičnih junaka i zbog toga imam prevelike ideale i očekivanja. Ali u stvarnosti niko nije učinio da osjetim tako nešto.

Donedavno, prošaputao je nezvani, tih glas moje podsvijesti. NE! Odmah sam potisnula tu misao. Neću da mislim o tome, ne poslije onog mučnog intervjua. *Jeste li homoseksualac, gospodine Greje?* Lecnula sam se kad sam se sjetila. Jeste da ga otad

sanjam skoro svake noći, ali to je vjerovatno kako bih izbacila to užasno iskustvo iz glave. Svakako je tako.

Gledam kako Hose otvara šampanjac. Visok je i, u majici i farmerkama, sav u mišićima, preplanuo, crne kose i usplamtjelih tamnih očiju. Da. Hose je prilično opak frajer, ali mislim da konačno shvata: mi smo samo drugari. Zapušač je odletio uz prasak, a Hose je podigao pogled i osmjehnuo se.

SUBOTA U PRODAVNICI je košmar. Opkolili su nas „uradi sam“ zaluđenici koji bi da dotjeraju domove. Gospodin i gospođa Klejton, Džon i Patrik – koji takođe rade polovinu radnog vremena – i ja okruženi smo mušterijama. Ali zavladao je zatišje u vrijeme ručka i gospođa Klejton me je zamolila da provjerim neke narudžbine dok sam sjedjela za pultom s kasom i neupadljivo jela đevrek. Zaokupljena sam zadatkom, provjeravam kataloške brojeve predmeta koji su nam potrebni i onih koje smo naručili pa prelazim pogledom s knjige porudžbina na ekran dok gledam slažu li se unosi. A onda sam, ne znam zašto, podigla pogled... i prikovale su me smjele sive oči Kristijana Greja, koji stoji iza pulta i zuri u mene.

Srce samo što mi nije stalo.

„Gospođice Stil, kakvo prijatno iznenađenje.“ Pogled mu je nepokolebljiv i napregnut.

Sranje. Što, kod đavola, *on* radi ovdje, sav nezvaničan s razbarušenom kosom, u blijedožutom pletenom džemperu, farmerkama i planinarskim čizmama? Mislim da sam zinula. Ne mogu da dođem ni do glasa ni do mozga.

„Gospodine Greje“, prošaptala sam jer sam samo to uspjela. Na usnama mu je začetak osmijeha, a oči mu nestašno sijaju kao da uživa u nekoj samo njemu znanoj šali.

„Bio sam u blizini“, objasnio je. „Došao sam po zalihe nekih predmeta. Drago mi je što vas ponovo vidim, gospođice Stil.“

Glas mu je topao i težak kao kolač od istopljene crne čokolade i karamele... ili nečeg sličnog.

Protresla sam glavom da se dozovem mozgu. Srce mi grozničavo lupa i, iako ne znam zašto, strahovito crvenim pod njegovim upornim pogledom. Moja uspomena na njega ne odgovara stvarnosti. On nije samo lijep – on je oličenje muške ljepote, oduzima dah i ovdje je. On je u Klejtonovoj alatnici. Pa vi to shvatite. Konačno sam povratila spoznajne sposobnosti i povezala se s ostatkom tijela.

„Ana. Zovite me Ana“, promrmljala sam. „Mogu li vam pomoći, gospodine Greje?“

Osmjehnuo se i ponovo izgleda kao da samo on zna neku veliku tajnu. To je tako zbunjujuće. Duboko sam udahnula i navukla profesionalnu masku koja poručuje da godinama radim u ovoj prodavnici. *Mogu to da uradim.*

„Potrebno mi je nekoliko predmeta. Za početak su mi potrebne spajalice za kablove“, promrmljao je istovremeno hladno i razgaljeno.

Spajalice za kablove?

„Imamo razne veličine. Hoćete li da vam pokažem?“ Glas mi je tih i drhtav. *Saberi se, Stilova.*

Grejovo divno čelo blago se nabralo kad se namrštio. „Molim vas, pokažite mi, gospođice Stil.“ Trudim se da izgledam nehajno dok izlazim iza pulta, ali zapravo se usredsređujem na to da se ne spotaknem o svoja stopala – noge su mi se odjednom pretvorile u žele. Tako mi je drago što sam jutros obukla svoje najljepše farmerke.

„Stoje s elektrikom u osmom redu.“ Glas mi je previše živahan. Pogledala sam ga i gotovo odmah zažalila. Prokletstvo, ne da je lijep.

„Poslije vas“, rekao je i mahnuo divno manikiranom dugoprstom rukom.

Srce samo što me ne uguši – popelo mi se u grlo i pokušava da mi iskoči iz usta. Pošla sam kroz redove prema elektriici. *Zašto je on u Portlandu? Zašto je ovdje kod Klejtona?* A onda mi je mali, rijetko korišćen dio mozga – vjerovatno u korijenu produžene moždine gdje obitava podsvijest – poručio: *Došao je da te vidi.* Nema šanse! Odmah sam odbacila tu misao. Zašto bi ovaj prelijepi, moćni, urbani čovjek želio da me vidi? Ideja je besmislena i izbacila sam je iz glave.

„Jeste li poslom u Portlandu?“ Glas mi je previsok, kao da sam zaglavila prst u vratima. *Dodavola! Pokušaj da budeš kul, Ana!*

„Posjetio sam katedru za zemljoradnju Vašingtonskog državnog univerziteta. Sjedište je u Vankuveru. Trenutno finansiram istraživanja o zemljištu i sađenju različitih vrsta usjeva na istom mjestu“, odgovorio je mirno. *Vidiš? Ipak nije došao da te pronade,* moja podsvijest mi se ruga, glasno, ponosno, nadureno. Pocrvenjela sam zbog svojih budalastih misli što blude.

„Je li to dio vašeg nauma da nahranite gladne?“, našalila sam se.

„Tako nekako“, priznao je i iskrivio usne u poluosmijeh.

Razgleda spajalice za kablove. Što će mu, zaboga? Ne mogu nikako da ga zamislim kao „uradi-sam“ zaluđenika. Prelazi prstima preko raznih pakovanja i, iako ne znam zašto, moram da odvratim pogled. Sagnuo se i izabrao jednu kutijicu.

„Ove će odgovarati“, rekao je s tajanstvenim osmijehom.

„Još nešto?“

„Htio bih krep-traku.“

Krep-traku?

„Uređujete li kuću?“, izletjelo mi je. On bi svakako platio molerima ili osoblju da mu urede kuću?

„Ne, ne uređujem“, odgovorio je brzo pa se podrugljivo osmjehnuo. Imam neprijatan osjećaj da se meni smije.

Zar sam toliko smiješna? Izgledam li smiješno?

„Ovuda“, promumlala sam postideno. „Krep-trake su u odjeljku s dekoracijama.“

Pogledala sam ga kad je pošao za mnom.

„Radite li ovdje dugo?“ Glas mu je tih dok me usredsrijeđeno posmatra. Pocrvenjela sam. Zašto, dođavola, tako utiče na mene? Osjećam se kao četrnaestogodišnjakinja – nespretna, kao i uvijek, neprilagođena. *Naprijed, Stilova!*

„Četiri godine“, promrmljala sam kad smo stigli do cilja. Kako bih sebi skrenula misli, sagla sam se i podigla dvije trake različite širine.

„Uzeću onu“, rekao je tiho i pokazao na širu. Pružila sam mu je. Prsti su nam se očešali i prodrvalo me je naelektrisanje kao da sam dotakla голу žicu. Nehotice sam podvrisknula kad sam osjetila naboj u tamnim i neistraženim dubinama stomaka. Očajnički pokušavam da se priblerem.

„Još nešto?“ Glas mi je promukao i zadihan. Neznatno se razrogačio.

„Malo kanapa, čini mi se.“ I on je promukao.

„Ovuda.“ Oborila sam glavu kako bih sakrila crvenilo koje se ponovo pomaljalo i pošla između redova.

„Kakav vam kanap treba? Imamo sintetički, od prirodnih vlakana... uvijen... kablove...“ Ućutala sam kad sam mu vidjela izraz lica i potamnjele oči. *Bokte.*

„Uzeću pet metara onog od prirodnih vlakana, molim vas.“

Brzo sam drhtavim prstima izmjerila pet metara na fiksi-ranom lenjiru, svjesna njegovog vrelog pogleda na sebi. Ne usuđujem se da ga pogledam. Zaboga, mogu li biti smetenija? Izvadila sam nož iz zadnjeg džepa, presjekla kanap i uredno ga smotala prije nego što sam ga vezala u polučvor. Nekim čudom nijesam sebi isjekla nijedan prst.

„Jeste li bili izviđačica?“ pitao je, razgaljeno izvivši izvajane, senzualne usne. *Ne gledaj mu usne!*

„Nijesam ljubitelj organizovanih grupnih aktivnosti, gospodine Greje.“

Podigao je obrvu.

„A što volite, Anastazija?“ Glas mu je mek, a vratio se i tajanstven smiješak. Zagledala sam se u njega, nemoćna da se izrazim. Stojim na tektonskim pločama koje se pomjeraju. *Pokušaj da budeš kul, Ana* – preklinje me namučena podsvijest, koja kleči na jednom koljenu.

„Knjige“, prošaputala sam, iako mi podsvijest urla: *Tebe! Ti mi se sviđaš!* Odmah sam je ućutkala, zbunjena što moja podsvijest umišlja nešto što je iznad njenog nivoa.

„Kakve knjige?“ Nakrivio je glavu. *Zašto ga toliko zanima?*

„O, znate, uobičajene. Klasike. Uglavnom englesku književnost.“

Trlja bradu dugim kažiprstom i palcem dok razmišlja o mom odgovoru. Ili se možda strahovito dosađuje i pokušava to da sakrije.

„Trebali vam još nešto?“ Moram da skrenem s ove teme – ti prsti na njegovom licu mi odvrćaju pažnju.

„Ne znam. Što mi još preporučujete?“

Što da preporučim? Ne znam ni što hoćeš da radiš.

„Za 'uradi sam'?“

Klimnuo je glavom, očiju živih od nestašluka. Pocrvenjela sam i pogled mi je pao na njegove udobne farmerke.

„Kombinezon“, bubnula sam i shvatila da više ne vladam onim što mi izlazi iz usta.

Podigao je obrve, ponovo razveseljen.

„Da ne uništite odjeću.“ Neodređeno sam pokazala prema njegovim farmerkama.

„Uvijek mogu da ih skinem“, podsmjehnuo se.

„Ovaj...“ Osjećam kako ponovo crvenim. Mora da sam iste boje kao *Komunistički manifest*. Prestani da pričaš. Prestani da pričaš ODMAH.

„Uzeću kombinezon. Ne dao bog da uništim odjeću“, rekao je zajedljivo.

Pokušavam da potisnem nezvanu sliku Kristijana bez farmerki. „Trebali li vam još nešto?“, zapištala sam dok sam mu pružala plavi kombinezon.

Nije se obazirao na moje pitanje.

„Kako ide članak?“

Konačno mi je postavio lako pitanje, bez aluzija i zbunjucih dvosmislenosti... pitanje na koje mogu da odgovorim. Čvrsto sam se uhvatila za njega s obje ruke kao da je pojas za spasavanje i odlučila se za iskrenost.

„Ne pišem ga ja, već Ketrin. Gospođica Kavana. Moja cimerka, ona ga piše. Veoma je zadovoljna. Ona je urednica novina i bila je veoma tužna što nije mogla lično da vas intervjuiše.“ Osjećam se kao da sam izronila da udahnem – konačno, normalna tema za razgovor. „Jedino je brine što nema nijednu vašu originalnu fotografiju.“

„Kakve fotografije želi?“

Dobro. Nijesam računala na njegov odgovor. Odmahnula sam glavom jer ne znam.

„Pa, tu sam. Sjutra, možda...“

„Pristali biste na fotografisanje?“ Ponovo kreštim. Kejt će biti na sedmom nebu ako uspijem da ga nagovorim. *A moći ćeš ponovo da ga vidiš sutra*, zavodljivo mi je došapnulo ono mračno mjesto u korijenu mozga. Odbacila sam tu misao – šašavu, besmislenu...

„Kejt će biti oduševljena – ako nađemo fotografa.“ Toliko sam zadovoljna da sam mu se široko osmjehnula. Rastvorio je usne kao da će oštro udahnuti i zatreptao. Djelić sekunde, izgleda nekako izgubljeno i Zemlja se neznatno pomjerila sa svoje ose. Tektonske ploče skliznule su u novi položaj.

Vidi ti to. Izgubljeni pogled Kristijana Greja.

„Javite mi za sutra.“ Posegnuo je u zadnji džep i izvadio novčanik. „Moja posjetnica. Tu vam je broj mog mobilnog. Morali biste da me zovete prije deset ujutro.“

„U redu.“ Osmjehnula sam se od uva do uva. Kejt će se oduševiti.

„Ana!“

Pol se stvorio s druge strane prolaza. On je mlađi brat gospodina Klejtona. Čula sam da je došao iz Prinstona, ali nijesam ga očekivala danas.

„Ovaj, izvinite me na trenutak, gospodine Greje.“ Namrštio se dok sam se okretala od njega.

Pol je uvijek bio drugar i divno je pričati s nekim normalnim umjesto s ovim bogatim, moćnim, nevjerovatno privlačnim zaluđenikom za kontrolom. Pol me je čvrsto zagrlio, iznenađivši me.

„Ana, čao, tako mi je drago što te vidim!“, oduševljavao se.

„Čao, Pole, kako si? Jesi li došao zbog bratovljevog rođendana?“

„Da. Izgledaš sjajno, Ana, stvarno sjajno.“ Malo se odmakao i široko osmjehnuo. A onda me je pustio, ali je posjednički zadržao ruku na mom ramenu. Posramljeno sam se premještala s noge na nogu. Drago mi je što vidim Pola, ali uvijek se ponaša previše prisno.

Kad sam pogledala Kristijana Greja, vidjela sam da nas posmatra kao jastreb, potamnjenih očiju, polusklopljenih kapaka, usana stisnutih u tvrdu, ravnodušnu crtu. Pretvorio se od neobično predusretljive mušterije u nekog drugog – nekog hladnog i dalekog.

„Pole, s mušterijom sam. Koju bi trebalo da upoznaš“, rekla sam pokušavajući da ublažim neprijateljstvo koje vidim u Grejovom izrazu. Odvukla sam Pola do njega i muškarci su se odmjerili. Atmosfera je odjednom arktička.

„Ovaj, Pole, ovo je Kristijan Grej. Gospodine Greje, ovo je Pol Klejton. Njegov brat je vlasnik ove prodavnice.“ Iz nekog nepoznatog razloga, osjećam potrebu da dalje objašnjavam.

„Poznajem Pola otkako sam se zaposlila mada se ne viđamo često. Vratio se iz Prinstona, gdje studira poslovnu administraciju.“ Brbljam... *Prestani odmah!*

„Gospodine Klejtone.“ Grej mu je pružio ruku, nedokučivog izraza lica.

„Gospodine Greje.“ Pol se rukovao s njim. „Stanite, niste valjda *onaj* Kristijan Grej? Iz *Grej enterprajzisa*?“ Polovo ponašanje se u nanosekundi promijenilo od nadurenog u zadivljeno. Grej mu se uljudno osmjehnuo iako mu osmijeh nije dopro do očiju.

„Opa! Mogu li da vam pomognem nekako?“

„Anastazija se pobrinula za sve, gospodine Klejtone. Veoma je predusretljiva.“ Izraz mu je ravnodušan, ali riječi... kao da govori nešto sasvim drugo. Zbunjuje me.

„Kul“, odgovorio je Pol. „Vidimo se kasnije, Ana.“

„Naravno, Pole.“ Gledala sam kako odlazi u magacin. „Još nešto, gospodine Greje?“

„Ništa više.“ Ton mu je uzdržan i hladan. Dođavola... jesam li ga uvrijedila? Duboko sam udahnula pa pošla prema kasi. *Što mu je?*

Otkucala sam kanap, kombinezon, krep-traku i spajalice za kablove.

„Vaš račun je četrdeset tri dolara.“ Pogledala sam ga i poželjela da nijesam. Posmatra me pažljivo, napregnuto. Izluđuje me.

„Hoćete li kesu?“, pitala sam dok sam uzimala njegovu kreditnu karticu.

„Molim vas, Anastazija.“ Kao da mi jezikom miluje ime i srce mi ponovo mahnilo zalupa. Jedva dišem. Brzo sam stavila sve u plastičnu kesu.

„Pozvaćete me ako hoćete da me fotografirate?“ Ponovo je sav zvaničan. Klimnula sam glavom, ponovo bez teksta, pa mu vratila karticu.

„Dobro. Onda do sutra, možda.“ Okrenuo se pa zastao. „O, Anastazija, drago mi je što gospođica Kavana nije mogla da me intervjuiše.“ Osmjehnuo se pa s novim poletom izašao iz prodavnice, prebacivši plastičnu kesu preko ramena i ostavivši me

kao uzdrhtalu zbrku podivljalih ženskih hormona. Prije nego što sam se vratila na Zemlju, nekoliko trenutaka sam zurila u zatvorena vrata na koja je upravo izašao.

Dobro, sviđa mi se. Eto, priznala sam sebi. Ne mogu više da se skrivam od svojih osjećanja. Nikad se nijesam ovako osjećala. Privlači me, mnogo me privlači. Ali znam da je to izgubljen slučaj i uzdahnula sam od gorko-slatke žalosti. Njegov dolazak ovamo je samo slučajnost. Ali svakako bar mogu da mu se divim izdaleka. To ne može da škodi. A ako nađem fotografa, moći ću sutra ozbiljno da mu se divim. Ujela sam se za usnu od iščekivanja i shvatila da se kezim kao školarka. Moram da pozovem Kejt i dogovorim fotografisanje.